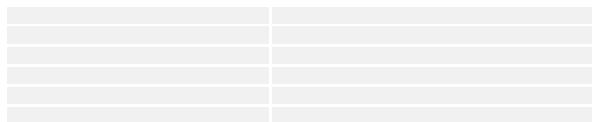

Zarządzanie dla inżynierów Ewa Maslyk-Musiał, Anna Rakowska, Elżbieta Krajewska-Bińczyk

Zarządzanie, czyli zmniejszanie niepewności działania przez podejmowanie trafnych decyzji, nie ogranicza się głównie do koordynacji, nadzoru i kontroli, ale obejmuje także funkcje planowania, kierowania, projektowania i zmieniania [Mikołajczyk 2010, s. 275]. Organizacje funkcjonujące w dynamicznie rozwijającym się otoczeniu wymagają bowiem liderów transformacyjnych [Tichy, Devanna 1986] i stałego doskonalenia. Planowanie i wdrażanie zmian to domena zadań współczesnego inżyniera — projektanta i coraz częściej lidera zmian. Wiedza na temat organizacji i zarządzania (przedmiot omawianej tu dyscypliny naukowej), zdobywana podczas studiów, ma umożliwić uchwycenie i zrozumienie zarówno porządku, jak i sprzeczności, a czasem wręcz paradoksów organizacyjnych. Wiedza taka jest, w pewnym zakresie, niezbędna każdemu człowiekowi. Organizacje są bowiem twórcami powszechnymi. Tworzą one materię życia społecznego, a w nim — świata biznesu. Jest to, jak sądzą specjaliści w zakresie zarządzania, „świat systemów otwartych, formalnych struktur i oddziałujących na siebie całości społeczno-technicznych. Jest to świat zorganizowany, ale nie do końca. Pozostaje w nim wiele miejsc dla działań spontanicznych, emocjonalnych, często irracjonalnych, zarówno ze względu na cele organizacji, jak i poszczególnych jej uczestników” [Koźmiński, Piotrowski 1995, s. 11].

Aby rozwijać w inżynierach wrażliwość na złożoność i różnorodność rzeczywistości organizacyjnej, którą muszą oni rozumieć, aby skutecznie sobie z nią (w niej) w późniejszym życiu radzić, wiedza teoretyczna o organizacji i zarządzaniu powinna być stale uzupełniana przez doświadczenia praktyczne. Zarządzanie organizacjami wymaga bowiem wiedzy akademickiej o organizacji, ale także wiedzy, jak się uczyć zarządzać i szlifować posiadany talent kierowniczy już w praktyce. Nigdzie, tak jak w organizacji, powiedzenie, że „praktyka czyni mistrza” nie wydaje się być bardziej adekwatne. Adeptów zarządzania należy zatem „wyposażyć” w instrumenty zarządzania — koncepcje, metody i techniki adekwatne do różnych sytuacji organizacyjnych, pozwalające na urzeczywistnienie zamierzeń organizacyjnych. Instrumenty te odwołują się do idei powstałych na gruncie wielu dyscyplin naukowych ścisłych i humanistycznych. „Specyficzne DNA współczesnych metod tkwi w ogólnych, klasycznych zasadach naukowej organizacji” [Błaszczak, Czekał 2010, s. 473].

Prezentowany podręcznik pełni funkcję przewodnika po złożonych problemach zarządzania organizacjami w burzliwym świecie biznesu i w społeczeństwie sieci.

SPIS TREŚCI

Wstęp

Rozdział 1. Zarządzanie wczoraj i dziś

1.1. Istota i funkcje zarządzania

1.1.1. Definicje zarządzania

1.1.2. Cele i potrzeba zarządzania

- 1.1.3. Funkcje i zasady zarządzania
- 1.1.4. Procesy informacyjno-decyzyjne zarządzania
- 1.2. Nauka o zarządzaniu
 - 1.2.1. Kształtowanie się nauki o zarządzaniu jako dyscypliny naukowej
 - 1.2.2. Multidyscyplinarny charakter nauki o zarządzaniu
 - 1.2.3. Teoria i praktyka w nauce o zarządzaniu
- 1.3. Historyczny kontekst zarządzania — ewolucja poglądów i szkół
 - 1.3.1. Nurt mechanistyczno-praktyczny w nauce o zarządzaniu
 - 1.3.2. Nurt społeczno-organiczny w nauce o zarządzaniu
- 1.4. Pytania kontrolne

Rozdział 2. Środowisko organizacyjne i budowanie ładu organizacyjnego

- 2.1. Otoczenie organizacji i jego rodzaje
 - 2.1.1. Definicje i rodzaje otoczenia organizacji
 - 2.1.2. Otoczenie bliższe i dalsze organizacji
 - 2.1.3. Instytucje w otoczeniu jako obiekt zarządzania
- 2.2. Otoczenie jako generator zmian
 - 2.2.1. Dynamika zmian otoczenia
 - 2.2.2. Zarządzanie brakiem ciągłości
 - 2.2.3. Kryteria ładu organizacyjnego
- 2.3. Nadzór korporacyjny
 - 2.3.1. Pojęcie, geneza i funkcje nadzoru korporacyjnego
 - 2.3.2. Modele nadzoru korporacyjnego
- 2.4. Pytania kontrolne

Rozdział 3. Organizacje

- 3.1. Cele, atrybuty i rodzaje organizacji
 - 3.1.1. Definiowanie i atrybuty organizacji
 - 3.1.2. Kryteria podziału i rodzaje organizacji
 - 3.1.3. Cele organizacji
- 3.2. Struktury organizacyjne i ich projektowanie
 - 3.2.1. Istota struktury organizacyjnej
 - 3.2.2. Determinanty struktur organizacyjnych
 - 3.2.3. Zasady i metody projektowania struktur organizacyjnych
 - 3.2.4. Kryteria podziału i podstawowe typy struktur organizacyjnych
 - 3.2.5. Struktury formalne i nieformalne
- 3.3. Organizacja produkcyjna
 - 3.3.1. Procesy realizowane w organizacji produkcyjnej
 - 3.3.2. Procesy informacyjno-decyzyjne w organizacji produkcyjnej
 - 3.3.3. Procesy zarządzania produkcją
- 3.4. Tożsamość i kultura organizacji
 - 3.4.1. Pojęcia tożsamości i kultury organizacyjnej
 - 3.4.2. Diagnozowanie kultury organizacyjnej
 - 3.4.3. Formowanie i przekształcanie kultury organizacyjnej
 - 3.4.4. Etyka w zarządzaniu
- 3.5. Dynamika rozwoju organizacji
 - 3.5.1. Istota zmian organizacyjnych
 - 3.5.2. Rodzaje zmian organizacyjnych
 - 3.5.3. Proces i modele zmieniania
- 3.6. Modele organizacji w erze informatyzacji i wiedzy

- 3.6.1. Organizacja w ruchu
- 3.6.2. Organizacja procesowa
- 3.6.3. Organizacja ucząca się
- 3.6.4. Organizacja inteligentna
- 3.6.5. Organizacja sieciowa
- 3.6.6. Organizacja wirtualna
- 3.6.7. Organizacja fraktalna
- 3.7. Pytania kontrolne

Rozdział 4. Role i kompetencje kierownika w organizacji

- 4.1. Procesy kierowania i przewodzenia w organizacji
 - 4.1.1. Istota pracy kierowniczej. Kierownik i przywódca
 - 4.1.2. Definicja pojęć władzy i wpływu w organizacjach
 - 4.1.3. Kierowanie zachowaniami w organizacji
- 4.2. Role menedżerów i ich zadania w organizacji
 - 4.2.1. Tradycyjne i nowe role kierownicze
 - 4.2.2. Procesy informacyjno-decyzyjne w pracy zawodowej inżyniera
- 4.3. Style kierowania
 - 4.3.1. Koncepcje uniwersalnych stylów kierowania
 - 4.3.2. Sytuacyjne koncepcje stylów
 - 4.3.3. Style kierowania: transformacyjny i transakcyjny
 - 4.3.4. Skuteczność stylów kierowania
- 4.4. Decyzje kierownicze i ich uwarunkowania
 - 4.4.1. Definicja decyzji
 - 4.4.2. Rodzaje decyzji i techniki podejmowania decyzji
 - 4.4.3. Teorie decyzji i racjonalne podejście do podejmowania decyzji
 - 4.4.4. Uwarunkowania decyzji kierowniczych
 - 4.4.5. Narzędzia wspomagające podejmowanie decyzji kierowniczych
 - 4.4.6. Doskonalenie umiejętności podejmowania decyzji kierowniczych
 - 4.4.7. Kompetencje kierownicze i ich doskonalenie
 - 4.4.8. Doskonalenie wybranych umiejętności kierowniczych
 - 4.4.9. Style uczenia się i metody doskonalenia kadry kierowniczej
- 4.5. Pytania kontrolne

Rozdział 5. Zarządzanie zasobami organizacji

- 5.1. Klasyfikacja zasobów organizacji
- 5.2. Zintegrowane podejście do zarządzania zasobami organizacji
- 5.3. Zarządzanie zasobami finansowymi
 - 5.3.1. Rodzaje zasobów finansowych
 - 5.3.2. Cele i zadania zarządzania zasobami finansowymi
- 5.4. Zarządzanie zasobami rzeczowymi
- 5.5. Zarządzanie zasobami ludzkimi
 - 5.5.1. Istota i cele zarządzania zasobami ludzkimi
 - 5.5.2. Ludzie — zasoby czy kapitał firmy?
 - 5.5.3. Ewolucja poglądów i wyodrębnianie się szkół ZZL
 - 5.5.4. System i proces zarządzania zasobami ludzkimi
 - 5.5.5. Budowanie zespołów i wykorzystywanie synergii
 - 5.5.6. Planowanie zatrudnienia i dobór personelu
 - 5.5.7. Zatrzymywanie pracowników. Budowanie systemu motywacyjnego — ocenianie, wynagradzanie, uczenie i rozwój

- 5.5.8. Rentowność inwestycji w kapitał ludzki. Pomiar i sprawozdawczość
- 5.6. Zarządzanie zasobami niematerialnymi
 - 5.6.1. Definiowanie zasobów niematerialnych
 - 5.6.2. Zadania zarządzania zasobami niematerialnymi
- 5.7. Pytania kontrolne

Rozdział 6. Współczesne generacje badaczy i trendy w nauce o zarządzaniu

- 6.1. Generacje badaczy i trendy w nauce o zarządzaniu
 - 6.1.1. Generacje badaczy zjawisk organizacyjnych
 - 6.1.2. Kierunki badań w nauce o zarządzaniu
 - 6.1.3. Koncepcje zarządzania w społeczeństwie sieci
 - 6.1.4. Krytyczne ujęcie problemów zarządzania
 - 6.1.5. Trendy w nauce o zarządzaniu
- 6.2. Zarządzanie międzynarodowe
 - 6.2.1. Uwarunkowania i cechy zarządzania międzynarodowego
 - 6.2.2. Formy umiędzynarodowienia przedsiębiorstw
 - 6.2.3. Zarządzanie międzykulturowe
 - 6.2.4. Menedżer globalny — menedżerem przyszłości
- 6.3. Pytania kontrolne

Bibliografia